

Vestre Landsrets 2. afdeling holdt den 20. marts 2014 kl. 13.00 møde på tingstedet i Viborg.

Som dommere fungerede landsdommerne Bjerg Hansen, Henrik Bjørnager Nielsen og Søren Volder (kst.).

V.L. S-0446-14

Anklagemyndigheden kærer kendelse af 6. marts 2014 om, at der ikke skal beskikkes en anden forsvarer end advokat Claus Bonnez i sagen

Anklagemyndigheden

mod

S

og fængslingskæremål

V.L. S-475-14

Anklagemyndigheden

mod

S

Fremlagte bilag:

- mail af 19. marts 2014 fra advokat Claus Bonnez.

Sagernes tidligere fremlagte bilag var til stede.

Den 6. marts 2014 har byretten afsagt kendelse dels om, at der ikke skal ske ombeskikkelse af forsvarer i forbindelse med en fristforlængelse, dels om at tiltalte S skal være varetægtsfængslet indtil den 3. april 2014.

Kendelsen er kæret af anklagemyndigheden med påstand om, at der burde være sket ombeskikkelse, og om, at tiltalte skal varetægtsfængsles, indtil der er afsagt dom i sagen.

Landsretten afsagde vedrørende spørgsmålet om ombeskikkelse følgende

K e n d e l s e:

Tiltalte har i forbindelse med fristforlængelsen den 6. marts 2014 givet afkald på fremstilling i retten, og afgørelsen om fristforlængelse kan derfor træffes på skriftligt grundlag, jf. retsplejelovens § 767, stk. 1, sidste punktum sammenholdt med § 767, stk. 2. Det betyder, at eventuel uenighed mellem anklagemyndigheden og forsvareren om længden af fængslingsfristen også vil kunne afgøres på skriftligt grundlag. Det er således ikke fornødent, at der i forbindelse med fristforlængelsen afholdes et retsmøde med tilstedeværelse af anklageren og forsvareren for at tage stilling til længden af fængslingsfristen.

Under disse omstændigheder og efter oplysningerne om baggrunden for, at forsvareren ikke var til stede, og det forudgående forløb forud for retsmødet, er der ikke grundlag for at tage anmodningen om ombeskikkelse til følge. Med denne begrundelse stadfæster landsretten byrettens kendelse.

T h i b e s t e m m e s:

Byrettens kendelse om, at der ikke skal ske ombeskikkelse af forsvarer, stadfæstes.

Landsretten afsagde vedrørende spørgsmålet om varetægtsfængsling følgende

K e n d e l s e:

Sagen er efter det oplyste berammet til hovedforhandling med start den 20. juni 2014. Advokat Claus Bonneze har i brevet af 18. marts 2014 oplyst, at tiltalte ikke har indvendinger mod, at fængslingsfristen forlænges frem til hovedforhandlingen. Herefter og efter oplysningerne om tiltalen mod § forlænges fængslingsfristen, indtil der er afsagt dom i sagen i byretten, jf. retsplejelovens § 767, stk. 2.

Thi bestemmes:

Fristen for varetægtsfængslingen af tiltalte **S** forlænges, indtil der er afsagt dom i byretten.

Sagerne sluttet.

Bjerg Hansen

/Gitte H. Kristensen

Udskriften udstedes uden betaling.

Udskriftens rigtighed bekræftes.

Vestre Landsret,

Viborg, den 20. marts 2014.

Gitte H. Kristensen

retssekretær

Den 6. marts 2014 kl. 10.00 blev retten sat på domhuset i Esbjerg af dommer Niels Petersen.

Retsmødet var offentligt.

Retten nr. 1-2943/2013
Politets nr. 3300-76317-00011-13

Anklagemyndigheden
mod
S
Født februar 1992

Fristforlængelse

For anklagemyndigheden mødte anklager Henriette Baade.

Sigtede var mødt.

Den beskikkede forsvarer, advokat Claus Allan Bonnez, var ikke mødt.

Dommeren bestemte, at fristforlængelsen udsættes, indtil retten har taget stilling til de inden retsmødet af anklageren og forsvareren rejste spørgsmål vedrørende varigheden af fristforlængelse, samt om der skal ske ombeskikkelse af forsvarer.

Der fremlagdes følgende:

A: Brev af 26. februar 2014 fra advokat Bonnez med nedennævnte indhold:

"I ovennævnte sag er jeg forsvarer for S

Klienten har meddelt, at denne ikke ønsker fremstilling i retten under det kommende retsmøde, hvor der skal tages stilling til anklagemyndighedens begæring om forlængelse af fængslingsfristen. Min klient protesterer således ikke imod, at varetægtsfængslingen forlænges med yderligere 4 uger."

Mail fra retten i Esbjerg af 4. marts 2014 kl. 10.56 til advokat Claus Bonnez med følgende indhold:

"Under henvisning til Deres mail af 26. februar 2014 og anklagemyndighedens mail af samme dato skal retten gøre opmærksom på, at retsmødet den 6. marts 2014 kl. 10.00 fastholdes, idet der er uoverensstemmelse med hen syn til fristforlængelsen."

Bilag D:

Mail fra advokat Claus Bonnez af 4. marts 2014 kl. 10.35 til retten med nedennævnte indhold:

"I skrivelse af 26. februar 2014 fra Syd- og Sønderjyllands Politi til Retten i Esbjerg anmodes der om, bemærkninger til anklagemyndighedens begæring om, at min klient varetægtsfængsles frem til dom.

Jeg kan oplyse, at min klient på nuværende tidspunkt alene har accepteret 4 ugers skriftlig forlængelse fra fristens udløb den 6. marts 2014."

Bilag B:

Brev af 4. marts 2014 fra advokat Claus Bonnez til retten i Esbjerg med nedennævnte indhold:

"I ovennævnte sag har jeg tidligere skriftligt meddelt Retten i Esbjerg, at min klient ikke vil begære sig fremstillet for retten med henblik på fristforlængelse torsdag d. 6. marts 2014. Min klient accepterer, at fængslingsfristen forlænges i yderligere 4 uger, uden at han fremstilles for retten.

Jeg forstår, at der er sket det usædvanlige, at Retten fastholder retsmødet på trods af min klients accept af, at fængslingsfristen forlænges uden fremstilling for retten. Såfremt retten fastholder, at der skal være retsmøde i sagen, skal jeg bede om, at retsmødet afholdes på et tidspunkt, hvor jeg har mulighed for at give møde, da jeg den omhandlede dag er optaget af et andet retsmøde."

Bilag E:

Mail af 5. marts 2014 kl. 09.36 fra Syd- og Sønderjyllands Politi, Anklagemyndigheden med genpart af Syd- og Sønderjyllands Politis anmodning om skriftlig forlængelse af varetægtsfængsling d. 5. marts 2014, brev til retten af 26. februar 2014 og brev af 4. marts 2014 fra advokatfirmaet Tommy V. Christiansen. De tre sidste bilag vedrørende medsigtede X

Bilag F:

Mail af 5. marts 2014 kl. 11.07 fra Syd- og Sønderjyllands Politi til retten med nedennævnte indhold:

"Bemærkninger til advokat Bonnez' skrivelse:

Det er anklagemyndighedens opfattelse, at retsmødet skal opretholdes uændret. Forsvareren har været bekendt med retsmødet om fristforlængelse længe (siden sidste frist), ligesom retsmødet ikke blot kan rykkes, da fristen jo udløber den 6. marts. Såfremt forsvareren ikke har mulighed for at give møde,

må der ske ombesikkelse til en anden forsvarer, som så kan give møde i retsmødet om fristforlængelse.

Anklagemyndighedens begæring om varetægtsfængsling indtil dom (og ikke kun 4 uger) fastholdes."

Mail af 5. marts 2014 kl. 12.09 til forsvareren og anklagemyndigheden med nedennævnte indhold:

"Advokat Claus Bonnez

Under henvisning til nedenstående mail fra anklagemyndigheden fastholdes retsmødet den 6. marts 2014 kl. 10.00."

Mail af 4. marts 2014 kl. 13.31 med kopi af advokat Bonnez' brev af 4. marts 2014 til retten.

Mail af 4. marts 2014 kl. 13.58 med meddelelse til advokat Claus Bonnez fra retten i Esbjerg om, at retsmødet fastholdes.

Mail af 5. marts 2014 kl. 15.43 fra advokat Bonnez:

Brevet af 5. marts 2014 har nedennævnte indhold:

"HASTER

Jeg har modtaget rettens mail af 5. marts 2014 vedlagt mail af 5. marts 2014 fra Syd- og Sønderjyllands Politi.

Forsvaret fastholder, at sigtede ikke ønsker at blive fremstillet i retten den 6. marts 2014, og at han accepterer, at fængslingsfristen forlænges med yderligere 4 uger fra den 6. marts 2014 at regne.

Jeg læser anklagemyndighedens brev således, at *anklagemyndigheden* forlanger retsmøde om fængslingsfristens forlængelse til trods for, at *sigtede ikke ønsker fremstilling i retten*.

Den omstændighed, at der efter retsplejeloven med mellemrum skal se en juridisk prøvelse af, om grundlaget for varetægtsfængsling fortsat er opfyldt, er en retsgaranti for *tiltalte* og ikke for anklagemyndigheden. Det er således tiltalte, der kan forlange fremstilling i retten med visse lovbestemte mellemrum og ikke anklagemyndigheden. Mener anklagemyndigheden, at betingelserne for fortsat fængsling ikke længere er opfyldt, skal anklagemyndigheden løslade den varetægtsfængslede uden at afvente et retsmøde.

Såfremt det fastholdes, at der er behov for et retsmøde, skal jeg bede om, at et sådant aftales på et tidspunkt, hvor den beskikkede forsvarer har mulighed

for at give møde.

Såfremt det fastholdes, at retsmødet skal finde sted præcist den 6. marts 2014, kl. 10.00, til trods for, at sigtede ikke ønsker fremstilling, og til trods for at sigtedes forsvarer har meddelt, at han ikke kan give møde, skal jeg bede om, at der afsiges kendelse om spørgsmålet.

Jeg kan ikke ud fra anklagemyndighedens mail se, hvilke *saglige* hensyn der ligger bag anklagemyndighedens forsøg på at tvinge min klient til at deltage i en fristforlængelse.

Fænomenet er tilsyneladende ikke ukendt ved Syd- og Sønderjyllands Politi.

I en sag med sagsnummer 7-1866/2011 ved Retten i Esbjerg var der berammet et retsmøde om forlængelse af fængslingsfristen i en arrestantsag den 1. februar 2012. Ved telefax af 31. januar 2012 meddelte forsvareren, at denne ikke kunne give møde den 1. februar 2012, at han derimod kunne give møde den 3. februar 2012, og at sigtede havde erklæret sig indforstået med, at fængslingsfristen blev forlænget til den 3. februar 2012, hvor forsvareren kunne give møde. Forsvareren anmodede på dette grundlag om, at fængslingsfristen blev forlænget uden fremstilling for retten af sigtede frem til den 3. februar 2012. Anklagemyndigheden protesterede mod, at fængslingsfristen blev forlænget kun til den 3. februar og bad retten om, at der blev beskikket en anden forsvarer, der kunne give møde til det berammede retsmøde den 1. februar 2012. Anklagemyndigheden anførte, at det ikke var rimeligt, at forsvareren først havde meddelt den 31. januar, at han ikke kunne give møde i retsmødet den 1. februar. Under henvisning blandt andet til, at forsvareren frem til den 30. januar havde haft rimelig grund til at tro, at han ikke skulle give møde den 1. februar, forlængede retten fængslingsfristen til den 3. februar, således at den valgte forsvarer kunne give møde. Denne afgørelse blev kæret af anklagemyndigheden, der dog frafaldt kæremålet ved brev af 13. februar 2012 til Vestre Landsret.

Det skal bemærkes, at forsvareren i den aktuelle sag har givet besked i god tid før den 6. marts 2014 om, at sigtede ikke ønsker fremstilling for retten - allerede af denne grund er det åbenlyst, at sagen bør berammes således, at sigtede kan møde ved den forsvarer, som han ønsker. Det er helt sædvanlig praksis, at forsvareren og sigtede aftaler, at sigtede ikke ønsker fremstilling for retten for eksempel fordi, forsvareren ikke kan give møde, eller fordi sigtede ønsker at holde sagsomkostningerne nede. Påtvinger man til trods herfor sigtede, at der skal afholdes retsmøde i den aktuelle sag på et tidspunkt, hvor sigtedes forsvarer ikke kan give møde, og uden at forsøge at finde et tidspunkt, hvor forsvareren kan give møde, bryder man efter min opfattelse med princippet om frit forsvarervalg.

Såfremt anklagemyndigheden fastholder, at der skal være retsmøde, skal jeg bede om, at der bliver berammet et retsmøde på et tidspunkt, hvor forsvareren kan give møde, og som ligger inden for de 4 uger, hvor sigtede

har accepteret at være fængslet uden fremstilling for en dommer. Det er i øvrigt forsvarets opfattelse, at sigtede, der ubestridt opholder sig i varetægtsfængslet, som han skal, og som ikke ønsker at være til stede i retten, ikke kan tvinges til dette".

Bilag K:

Mail af 6. marts 2014 kl. 08.42 fra Syd- og Sønderjyllands Politi med nedenævnte indhold:

"Anklagemyndigheden fastholder retsmødet med den tidligere anførte begrundelse.

Henset til, at der er berammet hovedforhandling i sagen er der i retsplejelovens § 767, stk. 2 hjemmel til at forlænge fristen for varetægtsfængsling indtil dom, og det er anklagemyndighedens begæring i sagen. Da sigtede alene har givet accept af en forlængelse i 4 uger har han således ikke erklæret sig indforstået med den forlængelse som anklagemyndigheden kræver og som følge heraf ikke givet afkald på fremsstilling jf. § 767, stk. 1. Det følger derfor af loven, at forlængelsen af fristen skal ske ved kendelse, hvor sigtede skal være til stede og have bistand af en forsvarer (jf. § 764)".

Dommeren forespurgte anklagemyndigheden hvorvidt man ville fastholde at spørgsmålet om varigheden af fristforlængelsen skal afgøres i nærværende retsmøde eller man efter omstændighederne, herunder da forsvareren ikke er mødt, var indforstået med at varetægtsfængslingen i dag fandt sted på skriftligt grundlag, hvor sigtede og forsvareren har samtykket i 4 ugers forlængelse og man indenfor den frist fandt et tidspunkt, hvor eventuel længere varetægtsfængsling end 4 uger, nemlig til hovedforhandlings påbegyndelse, kunne behandles.

Anklagemyndigheden fastholdt, at man i nærværende retsmøde ønsker behandlet spørgsmålet om ombesiddelse af forsvarer og fristforlængelse indtil hovedforhandlingens påbegyndelse.

I modsat fald ønsker man kendelse vedrørende spørgsmålet.

Retten afsagde straks sålydende

Kendelse

Udgangspunktet er, at det er retten, der fastsætter tidspunktet for retsmøder. Tidspunktet for nærværende retsmøde er blevet fastsat ved sidste fristforlængelse, som skete på skriftligt grundlag.

Retten har først for nogle dage siden fået underretning fra forsvareren om, at han ikke kunne møde på det berammede tidspunkt. Retten har fastholdt tids-

punktet for fristforlængelsen med den opfattelse, at forsvareren ville løse problemet enten ved selv at møde eller møde ved en anden advokat med retens tilladelse.

Det fremgår af retsmødet i dag, at forsvareren ikke er mødt. Da sigtede er sigtet for alvorlige lovovertrædelser finder retten, at sigtede har krav på at være bistået af sin sædvanlige forsvarer, når der som i dette tilfælde må antages at være sket en dobbeltberømmelse hos forsvarer og spørgsmål om varighed af fristforlængelsen ville kunne afgøres indenfor de 4 uger, som sigtede og dennes forsvarer har samtykket i.

Retten er enig med anklagemyndigheden i, at efter indholdet af retsplejelovens § 767, stk. 2, kan forsvareren ikke isoleret undgå varetægtsfængsling efter denne bestemmelse ved at give afkald på fremstilling jf. retsplejelovens § 767, stk. 1. eller på andet grundlag gøre gældende, at man ikke ønsker retens stillingtagen til en varetægtsfængsling efter § 767, stk.2.

Da forsvareren har givet meddelelse nogle dage før retsmødet og retten antager, at der er sket en fejl med dobbeltberømmelse, som normalt ikke vil forekomme og hensynet til at sigtede kan drøfte sagen med den allerede beskikkede forsvarer, finder retten ikke, at der skal ske ombeskikkelse på dette grundlag af forsvarer.

Da der ikke er mødt en forsvarer kan retten ikke tage stilling til anklagemyndighedens påstand om varetægtsfængsling efter retsplejelovens § 767, stk.2,

Da forsvareren og sigtede har samtykket i fortsat varetægtsfængsling på det hidtidige fængslingsgrundlag i 4 uger og retten finder betingelserne opfyldte herfor på det hidtidige fængslingsgrundlag, forlænger retten herefter varetægtsfængslingen af sigtede til den 3. april 2014.

Thi bestemmes

Anklagemyndighedens begæring om at der skal ske ombeskikkelse i forbindelse med fristforlængelsen i dag af forsvarer for sigtede, tages ikke til følge.

Sigtede **S** fristforlænges i medfør af retsplejelovens § 767 til den 3. april 2014.

Anklagemyndigheden oplyste, at man kærerv rettens kendelse til landsretten.

Anklageren oplyste, at man vil fremsende kæreskrift.

Sigtede blev ført ind og orienteret om rettens afgørelse om forlængelse på det skriftlige grundlag i 4 uger og at han evt. kan drøfte dette med sin for-

svarer.

Sigtede forlod retslokalet.

Retten underretter forsvareren om rettens afgørelser.

Sagen udsat på fastsættelse af tidspunkt for berømmelse af retsmøde til behandling af anklagemyndighedens begæring om varetægtsfængsling indtil hovedforhandlingens påbegyndelse.

Sagen ud sat.

Retten hævet.

Niels Petersen

dommer

/ss

Retten i Esbjerg
Dokken 1
6700 Esbjerg

Kæreskrift

Herved kæres Retten i Esbjergs beslutning/ kendelse af 6. marts 2014 (rettens j.nr. 2943/2013) i sagen mod

arrestant

S

Født februar 1992

pt. Arresten . . . ,

hvor det bestemtes at der ikke skulle ske ombeskikkelse på trods af den beskikkede forsvarer Claus Bonnez' udeblivelse, hvorefter retsmøde om forlængelse af varetægtsfængsling ikke kunne gennemføres, hvilket medførte at retten forlængede fristen for sigtedes varetægtsfængsling i overensstemmelse med den sigtedes accept på skriftlig forlængelse i 4 uger, i modstrid med anklagemyndighedens begæring om fortsat varetægtsfængsling indtil dom.

Anklagemyndigheden anmoder om Landsrettens tilkendegivelse af, at der burde være sket ombeskikkelse, ligesom der nedlægges påstand om, at fængslingsfristen forlænges indtil der er afsagt dom i sagen, jf. retsplejelovens § 767, stk. 2, jf. § 762, stk. 1, nr. 3.

Medsigtede er varetægtsfængslet indtil dom jf. retsplejelovens § 767, stk. 2, jf. § 762, stk. 1, nr. 2 og nr. 3.

S blev den 16. august 2013 ved et grundlovsforhør ved Retten i Esbjerg varetægtsfængslet som begrundet mistænkt for overtrædelse af straffelovens § 288, stk. 2. Denne kendelse blev stadfæstet af Vestre Landsret den 17. august 2013. Fristen for varetægtsfængsling er efterfølgende blevet forlænget løbende og senest den 6. februar 2014 forlænget til den 6. marts 2014.

Der er rejst tiltale i sagen ved anklageskrift af 18. november 2013 og sagen er berammet til den 20. og 27. juni samt 3. og 4. juli 2014.

Anklagemyndigheden har ved mail og fax den 26. februar 2014 oplyst Retten i Esbjerg og advokat Claus Bonnez om, at anklagemyndigheden ved fristens udløb den 6. marts 2014 ville begære fortsat varetægtsfængsling indtil dom. På baggrund af, at advokat Claus Bonnez samme dag sendte accept af skriftlig forlængelse i 4 uger, blev faxen opfulgt af en telefonisk besked til advokatens sekretær, hvor det blev præciseret, at anklagemyndigheden ønskede at fastholde retsmødet af hensyn til uoverensstemmelsen vedrørende perioden.

Retten i Esbjerg har ved mails af 4. marts 2014 og 5. marts 2014 overfor advokat Claus Bonnez fastholdt retsmødet den 6. marts 2014, henset til, at advokaten genfremsendte den skriftlige accept på 4 uger samt meddelte at han ønskede retsmødet omberammet da han ikke kunne give møde den 6. marts 2014.

Ved retsmødets start den 6. marts 2014 var advokat Claus Bonnez ikke mødt og anklagemyndigheden begærede herefter en anden forsvarer beskikket til at varetage den sigtedes tarv i forbindelse med retsmødet om fristforlængelse.

Det er anklagemyndighedens opfattelse, at der henset til uoverensstemmelsen mellem anklagemyndighedens begæring om fængsling indtil dom og sigtedes accept af skriftlig forlængelse i 4 uger, ikke er tale om at sigtede har erklæret sig indforstået med forlængelsen efter retsplejelovens § 767, stk. 1, hvorfor der skal afholdes et retsmøde. Når den beskikkede forsvarer så ikke giver møde, på trods af gentagne tilkendegivelser om fastholdelse af retsmødet, så bør der efter § 731, stk. 1, litra a, ske beskikkelse af en anden offentlig forsvarer for den sigtede. Endvidere henvises til, at advokat Claus Bonnez allerede den 26. marts 2014 pr. fax og pr. telefon blev gjort bekendt med anklagemyndighedens påstand om fængsling indtil dom samt ønsket om fastholdelse af retsmødet, ligesom advokaten har været bekendt med fristforlængelsens fastsættelse siden den tidligere fristforlængelse den 6. februar 2014. Den beskikkede forsvarers udeblivelse under disse omstændigheder tangerer en forhaling af sagen, hvorfor Landsretten anmodes om at tilkendegive, at der burde være sket ombeskikkelse til en anden forsvarer i forbindelse med retsmødet.

Det er af afgørende betydning for tilrettelæggelsen af anklagemyndighedens og politiets arbejde, at en fængslingsfrist ikke alene på baggrund af en tilkendegivelse fra forsvareren, forlænges på skriftligt grundlag i en kortere periode end den af anklagemyndigheden påståede. Såfremt det accepteres, at en forsvarer udebliver fra et retsmøde om fristforlængelse og blot sender en accept af skriftlig forlængelse i en kort

periode, vil det påvirke politi- og anklagemyndighedens ressourcer væsentligt, da der herefter på ny vil skulle skaffes politipersonale til transport af arresten samt på ny af anklagemyndigheden vil skulle ske forberedelse og fremmøde i forbindelse med den nye frist.

Jeg henviser i øvrigt til vedlagte afgørelse fra Retten i Sønderborg af 28. februar 2013, hvor retten i forbindelse med en fristforlængelse, hvor den beskikkede forsvarer ikke var mødt, beskikkede en anden forsvarer for sigtede. I denne sag var der forud for retsmødet givet tilsagn om skriftlig forlængelse i 2 uger, mens anklagemyndighedens påstand var en fortsat forlængelse indtil dom, hvilket blev imødekommet.

Derudover henvises til vedlagte kendelse fra Vestre Landsret af 4. april 2012, hvor samme problematik gjorde sig gældende. Her havde Retten i Esbjerg den 2. april 2012 truffet afgørelse om forlængelse i 2 uger på skriftlig grundlag af en frist, der udløb den 4. april 2012, på trods af at anklagemyndigheden overfor retten og den beskikkede forsvarer, havde meddelt, at der i forbindelse med fristforlængelsen ville blive begæret fortsat varetægtsfængsling i 4 uger. Retten i Esbjerg har ved fremsendelsesskrivelsen til Vestre Landsret (som anklagemyndigheden ikke er i besiddelse af) erkendt og beklaget en række fejl i forbindelse med behandlingen af spørgsmålet om fortsat varetægtsfængsling for så vidt angik berømmelse af retsmøder. Landsretten bemærker i kendelsen, at den har forstået, at det konkrete sagsforløb ikke ville gentage sig, ligesom byrettens afgørelse om fristforlængelse er truffet under de særlige omstændigheder, der opstod som følge af det specielle sagsforløb. Henset hertil stadfæstede Landsretten efter omstændighederne kendelse.

Kopi af dette kæreskrift er sendt til den beskikkede forsvarer advokat Claus Bonnez.

Søren Martin Jensen
specialanklager

Henriette Baade
anklager